

Archeologienota: De geplande sloopwerken aan de Wolstraat en de Burchtstraat te Herentals

Julie Van Roy

Archeologienota: De geplande sloopwerken aan de Wolstraat en de Burchtstraat te Herentals

Julie Van Roy

**Tienen, 2022
Studiebureau Archeologie bv**

Colofon

Archeologienota: De geplande sloopwerken aan de Wolstraat en de Burchtstraat te Herentals
--

Projectleiding:	Annelies De Raymaeker & Vanessa Vander Ginst
Erkend archeoloog:	Julie Van Roy
Auteurs:	Julie Van Roy
Foto's en tekeningen:	Studiebureau Archeologie bv (tenzij anders vermeld)
Plannen en kaarten:	Onderliggende kaartlaag: www.geopunt.be ; www.dov.vlaanderen.be of www.agiv.be (tenzij anders vermeld)

Op alle teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Studiebureau Archeologie bv mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd, bewerkt en/of openbaar gemaakt, hetzij door middel van webpublicatie, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

Studiebureau Archeologie bv
Bietenweg 20
3300 Tienen
www.studiebureau-archeologie.be
info@studiebureau-archeologie.be
tel: 0474/58.77.85
fax: 016/77.05.41

©2022, Studiebureau Archeologie bv

Archeologienota: De sloopwerken aan de Wolstraat/Burchtstraat te Herentals

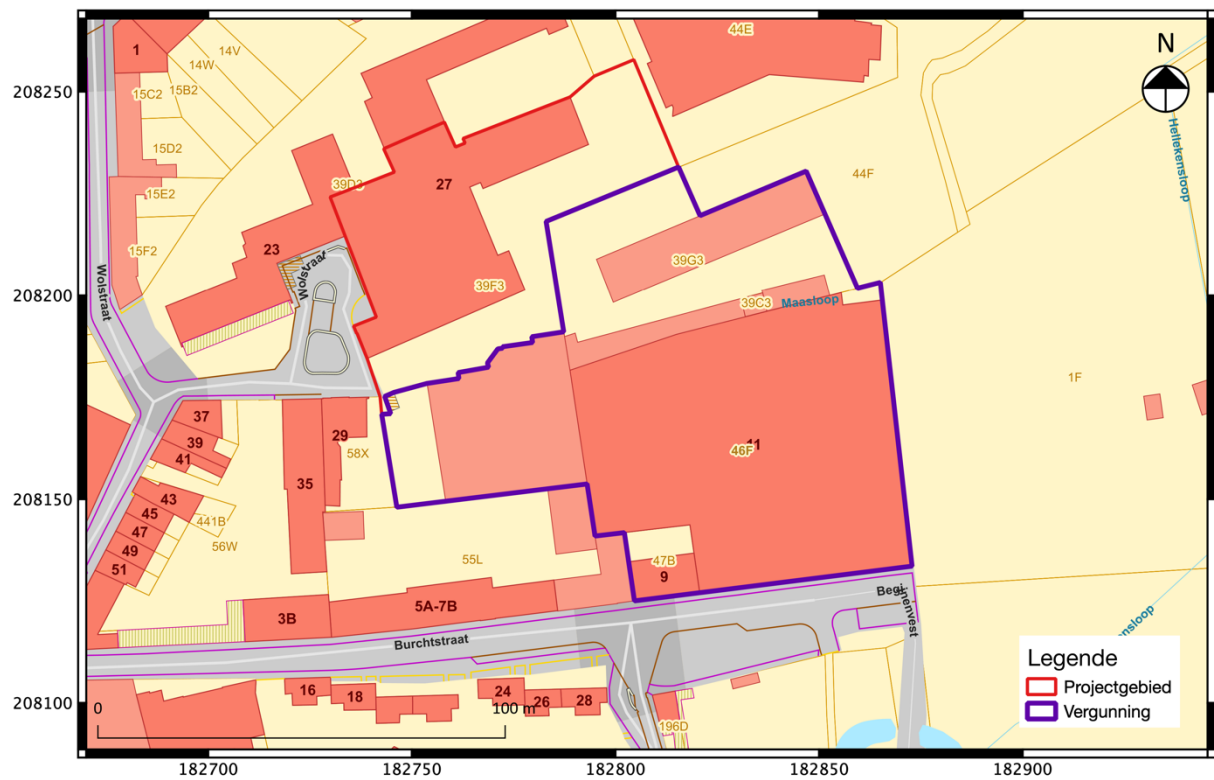

Fig. 2.1: Uittreksel uit het kadasterplan met aanduiding van het project- en vergunningsgebied (©CADGIS).

Fig. 2.2: Detail uit een luchtfoto van 2022 met aanduiding van het project- en vergunningsgebied.

2.2 Gemotiveerd advies

Het plangebied is gelegen binnen de middeleeuwse stadsomwalling van Herentals. Op de kaart van Deventer (1550-1565) is bebouwing weergegeven, maar het is onduidelijk in welke mate dit een realistische weergave is. De Ferrariskaart (c. 1777) is moeilijk nauwkeurig te georefereren op deze plaats. Het lijkt alsof het terrein onbebouwd was, maar helemaal zeker is dit niet. Vanaf de 19de eeuw was het terrein zeker bebouwd, maar het ging nog niet om de huidige bebouwing. Informatie over oudere perioden ontbreekt op dit moment. Het terrein is wel gelegen in de alluviale vlakte van de Kleine Nete, waardoor eerder natte gronden verwacht kunnen worden. Mogelijk waren deze minder aantrekkelijk voor permanente bewoning in vroegere tijden, maar het voorkomen van oudere grondsporensites kan niet volledig worden uitgesloten. Het proefsleuvenonderzoek op het binnengebied aan de Burchtstraat en de Fraikinstraat toonde aan dat ook in nattere zones (laat)middeleeuwse sporen afgedekt kunnen zijn door latere ophogingslagen.⁴⁰

De ligging in de alluviale vlakte zorgt ook voor een zeker potentieel naar steentijd artefactensites toe. Op basis van de quartairprofieltypenkaart en de quartairgeologische kaart blijkt dat er ter hoogte van het vergunningsgebied veenvorming kan hebben plaatsgevonden aan de top van de alluviale afzettingen. Deze komen volgens de quartairprofieltypenkaart over het algemeen voor op een diepte tussen 1 à 2 m. Bij onderzoek aan de Fraikinstraat 8 werden proefputten tot ca. 2,20 diep uitgegraven, maar werd het eventuele veen niet bereikt.⁴¹ Ook bij de proefsleuven aan de Burchtstraat-Fraikinstraat werd geen prehistorisch veenniveau aangetroffen.⁴²

De huidige werken bestaan enkel uit het slopen van de bestaande bebouwing en het opbreken van de aanwezige verharding. Voor de herontwikkeling van het terrein zal nadien een nieuwe vergunningsaanvraag worden opgesteld. Binnen de huidige vergunningsaanvraag is het bijgevolg noodzakelijk om maatregelen voor een behoud in situ te voorzien. Aan de Burchtstraat nr. 9 is een kleine kelder aanwezig. Afgaande op de gegevens van het proefsleuvenonderzoek aan de Burchtstraat dat werd uitgevoerd door J. Verrijckt kan het diepste archeologische niveau hier op ca. 12,95 m TAW worden verwacht.⁴³ Het maaiveld ligt ter hoogte van de kelder op ca. 14,7 m TAW. De exacte diepte van de kelder is niet gekend, maar vermits er het wel om een volledige kelder gaat (niet om een kruipkelder) kan er van uit gegaan worden dat deze minstens 2 m diep heeft verstoord. Dit impliceert dus dat de archeologische niveaus hier reeds verdwenen zijn.

⁴⁰ Pepermans 2022.

⁴¹ Vander Ginst & Van Roy 2020.

⁴² Pepermans 2022.

⁴³ Pepermans 2022, 91-92.

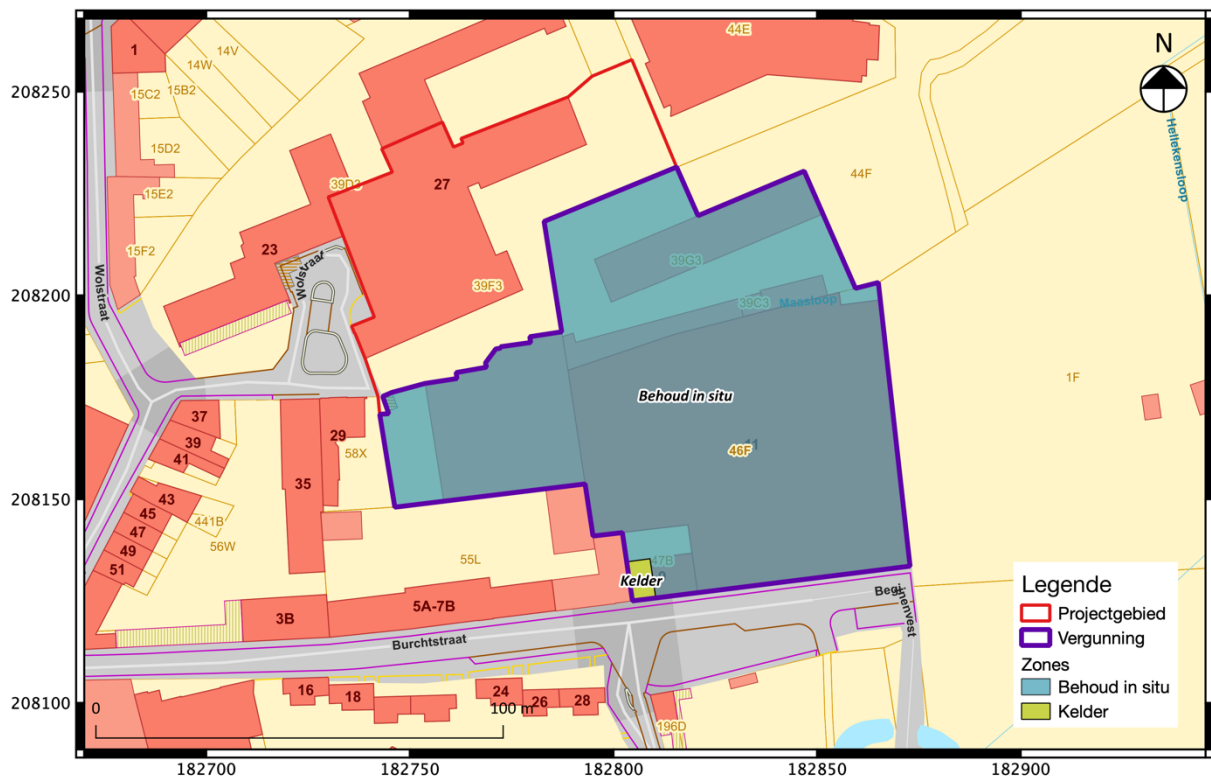

Fig. 2.3: Opdeling zone kelder en zone behoud in situ.⁴⁴

2.3 Programma van maatregelen voor behoud in situ

Doordat de werken enkel de sloop van de bestaande gebouwen omvatten impliceren de geplande werken zeer weinig bijkomende verstoring van de ondergrond. De te slopen delen bevinden zich in reeds verstoorte zones. De ontwikkeling van dit gedeelte van het terrein zal pas later, via een nieuwe vergunningsaanvraag, plaatsvinden. Dit programma van maatregelen omschrijft de te volgen maatregelen:

- Er mogen geen graafwerkzaamheden uitgevoerd worden die dieper gaan dan de reeds verstoorte niveaus (vloerplaten, verharding). De bovengrond mag **NIET** in zijn geheel worden afgegraven.
- Bij het uitbreken van de kelder mag er rondom rond niet bijkomend gegraven worden. Het uitbreken van de muren dient zo te gebeuren dat de omliggende aarde niet verzakt. Indien nodig moet de bouwput tijdelijk opgevuld worden om de wanden stabiel te houden.
- Er mag bovenop de eventuele archeologische site geen constructie worden gebouwd.

⁴⁴ De exacte afmetingen van de kelder zijn niet gekend, maar deze bevindt zich ter hoogte van de garage van Burchtstraat nr. 9.

-
- Het is de verantwoordelijkheid van de bouwheer dat de aannemer en al zijn personeel aanwezig op het terrein op de hoogte zijn van de aanwezigheid van een archeologische site én van het behoud in situ en zijn maatregelen.